

Nivalan kaupunki / rakennusvalvonta
PL 10
85501 NIVALA

Viite

Lausuntopyyntöne 15.12.2023

LP-535-2023-00165

**NIVALA, HITURAAAN ALUE A SUUNNITTELUTARVERATKAISU
AURINKOVOIMATUOTANNON ALUEEKSI, JÄRVIKYLÄNTIE 946**

Nivalan kaupungin rakennusvalvonta on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museolta lausuntoa Nivalan aurinkopuiston, Hitura A-alueen suunnittelutarveratkaisun hakemussuunnitelmasta. Tämä Pohjois-Pohjanmaan museon lausunto koskee sekä arkeologista kulttuuriperintöä että rakennettua kulttuuriympäristöä.

Skarta Energy Oy hakee suunnittelutarveratkaisua Nivalan Hituran A-alueelle rakennettavalle aurinkovoimapuistolle. Hankealue sijaitsee noin 9 kilometrin päässä Nivalan keskustasta etelään, entisen kaivosalueen rikastushiekka-altaalla ja sen ympäristössä. Hankealueen koko on noin 180 ha, josta noin 40 ha sijoittuu metsäalueelle, noin 100 ha allasalueelle (noin 20 ha väistö-/huoltoväljyyttä) ja 40 ha on alueen suojavyöhykettä. Aurinkopuiston tuottama sähkö johdetaan 33 kV maakaapelilla puiston osista kohti sähköasemaa. Sähköaseman paikka on suunniteltu Kummuntien varteen, joka sijaitsee alueen A pohjoispuolella, suunnittelutarvealueella B1.

Hituran A-alueelle suunnitellaan rakennettavaksi aurinkovoimalan paneelikenttiä, useita muuntamoita ja puiston vaatimat pienet huoltorakennukset.

Toimenpidelupahakemukseen on sisällytetty luonnokset aluerakennelmista. Puiston käytön ja kunnossapidon vaatimille huoltorakennuksille, sähköasemalle sekä akkuasemalle on haettu erikseen rakennuslupa.

Hituran A-alueen aurinkovoimatuotantoalueen maisemallisten vaikutusten arvioinnin tueksi on laadittu havainnekuviin perustuva selvitys. Hankkeen vaikutusta on arvioitu 12 valokuvasoittimen avulla. Selvityksen perusteella Hituran A-alueen aurinkovoimapuiston aurinkopaneelit eivät tule näkymään ympäröiville asuin- ja viljelyalueille eikä niillä ole vaikutusta Kalajokilaakson valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen arvoille. Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole suunnittelutarveratkaisusta huomautettavaa arvokkaiden maisema-alueiden tai rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Hankealueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita. Suunnittelualue on kuulunut arkeologisen inventoinnin piiriin viimeksi vuonna 2005 Nivalan kaupungin inventoinnin yhteydessä. Vaikka aiempi arkeologinen selvitys on vanha, Pohjois-Pohjanmaan museo arvioi, että suunnittelualue ei ole maastoltaan ja topografialtaan potentiaalista uusille arkeologisen

18.01.2024

kulttuuriperinnön kohteille. Suurin osa hankealueesta sijaitsee lisäksi entisellä rikastushiekka-, selkeytys- ja palautusvesiallasvyöhykkeellä, jonka vuoksi aluetta on jo muokattu runsaasti. Hankealueelle ei ole tarvetta tehdä arkeologista selvitystä. Suunnittelutarveratkaisuluvan myöntämiselle ei ole muinaismuistolain mukaista estettä. Museo kuitenkin muistuttaa, että mikäli esimerkiksi rakentamistöiden yhteydessä tavataan merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä tai irtaimia muinaisesineitä, tulee työ muinaismuistolain 14 § sekä 16 § mukaisesti keskeyttää ja viipymättä ilmoittaa asiasta Pohjois-Pohjanmaan museoon (kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi). Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole muuta huomautettavaa hankkeesta arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.

Pasi Kovalainen

Kulttuuriperintötyön johtaja

Juhani Turpeinen

Rakennustutkija

Marika Kostamovaara

Arkeologi

Tiedoksi

Museovirasto / Kulttuuriympäristöpalvelut

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus / Alueidenkäyttöyksikkö